

TÖRPE SAROK

Fodor György írta

Katona Tamás nyilatkozta rólam a Nancsban, hogy „gyűlölettel akarok tenni a gyűlölet ellen”. Mivelhogy azt mondtam egy riporternek: pusztuljon az asztalomtól. Eörsi István meg azon rökönyödik meg a Népszabadságban, hogy december 13-án, amikor „két talppal rúgtak fenébe” a rádióban, azt nyilatkoztam: fütyülök rá, ma gyászolok. Nem a kádári kétfrontos harcot akarom felújítani, miszerint keress két szélsőséget önmagad eladásához, csupán semmit sem szeretnék átvinni az új évre. Harminc éve adta ezt a tanácsot egy belgyógyász: mindent rövidre zárni. De az is lehet, hogy villanszerelő volt. S még egy banális ok: összetartoznak. Azt hiszem, mindkét kitűnő személyiséget egy pillanatra cserben hagyta a nyelvérzéke, ami szinte hihetetlen. Katonánál még magyarázható, hogy médiaháború-felelősként kezd elszokni a finomabb disztinkcióktól, a *pusztuljon* ugyanis nem egy gyűlölködő szó, senki pusztulását sem kívánja, az értelmező szótár szerint egyik eszmerendszerükhöz kötődő *népies* kifejezés, s pusztán annyit jelent: *kotródjon, sietve meneküljön*. Afféle jó tanács, ami igazán kijár egy hazug riporternek, aki enni se hagyja az embert. S teljesen független a parabolás szerepléseim után menetrendszerűen érkező fenyegetésektől. Még Szárszón ismerkedtünk össze, ahol műsorát letagadva, pontosabban egy másikat hazudva, bolondot csinált megannyi vendégemből, akik lelkesen és lelkiismeretesen nyilatkoztak neki órákon át. Ezek után nem gondoltam, hogy leves közben ismét az orrom alá dugja a mikrofont, azt persze igen, hogy megint kedvére vagdossa, bármit válaszolok is, ezért csak annyit mondtam: uram, maga egyszer, amikor jó-hiszeműen vendégül láttam, már hazudott nekem, én többet az életben nem nyilatkozom magának, pusztuljon az asztalomtól. Úgy látszik kevés volt az adásidő, mert csak a végére futotta. Mindenesetre érdekes kortörténet, hogy a történész úr újabban már Parabola-idézetekkel érvel.

Átérve Eörsi barátomra, az ő figyelmét is elkerülhette a *ma* szócska. Azok jellemzésére szántam, akik, miközben ontották médiájukból a gyászban egységesülő nemzet képét, nem voltak restek pár órára rá kirúgni. Én tényleg gyászoltam

A 14 karátos autonómia

aznap, s nem egyéni sérelmmel voltam elfoglalva. A krumplileve-
seket Kádár óta ugyanis nem il-
lik összekeverni. Néhány éve
forogtatt, utolsó, máig is doboz-
ban lévő, vágatlan munkánk
Sándor Gyurival, hogy az Okto-
gonon mindenkire rátör egy te-
lefonfülkében. Hogy itt lakik,
nem keresték-e, amíg a szeren-
csétlenek beszélni próbálnak,
hozzájuk tapadva fogat mos,
tangóharmónikázik, sílécet csa-
tol. Természetesen mindenki
méltatlankodik, hisz kétforinto-
sával megvette jogát, három
percig övé a fülke, az ismeretlen
szakállas lényegében személyi
autonómiáját sérti. Nahát erről
lenne szó. Ugyanis nemcsak or-
szágok, kisebbségek autonó-
miája fontos. Például amikor
eszem, ne filmezzenek, ha nem
akarom. S halálakor tisztelhes-
sem az ellenem tevőt is. Nem
Siegfried gyászindulója közben
tisztázzák a gibichungok, miért
döfte le Hagen és mi lesz Brün-
hildével, Wotannal, az egész
Walhallával. Majd összedől, ha
eljő az ideje. A temetés másnap-
ján Boross doktor is vidáman
nevetgélt már valami szabadiá-
dán a parlamentben, pedig elő-
ző nap szerelmes könnyével is
telesírta. De erről sincs szó.

Ma karácsony van. Nem érdekelnek a fenyőárák, az újabb nemzeti megújulás, a tévés nyomulás, semelyik Chrudinákper, a főpapok divatpalástja, de még a kén-dioxid-tartalom sem. Ez afféle bátorítás is akar lenni lakó- és polgártársaimnak. Se engedni nem kell a hatalomnak, se beengedni. A méter ötvenes humorista is feladta annak idején a maga táviratát Sztálinnak: rendszer nem vált be stop, ab-bahagyni stop, Királyhegyi. De aki nem hinne Wagner súlyos c-molljának, megpróbálom egy még nagyobb klasszikussal, Gorcsev Ivánnal, aki midőn Nizzában, a *Méditerranée* Szál-lóval szemben, egy padon pezsgőzött és kaviározott, odalépett hozzá egy rendőr:

– Alázatosan érdeklődöm, hogy miért méltóztatik jóízű vilásreggelijét szabadtéri előadás keretében elfogyasztani?
– Mondja kérem, ez a város a Francia Köztársasághoz tartozik?
– Igen.
– Akkor rendben van – mondta beleharapva a csirkébe –, mert valahol azt hallottam, hogy itt bizonyos emberi jogokat hirdettek egy forradalom alkalmából.

A rendőr megvakarta a fejét...